

BARNEHAGEVALGET 2023

Gode barnehager til alle barn

Innspill fra PBL (Private Barnehagers Landsforbund)
til lokale valgprogram 2023-2027

Til lokalpolitikere og partienes lokallag.

Gode barnehager er viktige for barna, familiene og samfunnet. Gode barnehager som utjevner sosiale forskjeller og som bidrar til å gi alle barn en god start på livet er en av samfunnets beste investeringer.

Vi i PBL (Private Barnehagers Landsforbund) håper derfor at du og ditt parti vil prioritere barnehager og barnehagepolitikk høyt de neste årene.

I forbindelse med lokalvalget i 2023 har vi laget denne korte brosjyren med informasjon og innspill som vi mener er viktig i arbeidet med barnehagepolitikk. Her finner du innspill og begrunnelser som partiet kan la seg inspirere av i arbeidet med lokale program til kommunevalget.

Lykke til med programarbeidet og den kommende valgkampen!

Kontakt:

Marius Iversen

Direktør kommunikasjon og samfunnskontakt

📞 976 74 720

✉️ marius@pbl.no

Ole-Andreas Pedersen

Politisk rådgiver

📞 990 25 723

✉️ ole-andreas@pbl.no

Innhold

- 1 Kvalitet i tilbudet
- 2 Likebehandling av barn og barnehager
- 3 Et mangfold å velge i
- 4 Finansiering for kvalitet
- 5 Fakta om private barnehager

Barnehageeierne har ansvaret for innholdet og tilbudet i barnehagen. Kommunene har ansvar for finansiering, tilsyn og veiledning. Et godt samarbeid mellom barnehager og kommune fremmer kvaliteten i barnehagene.

Kvaliteten i barnehagen avhenger spesielt av kompetansen til de ansatte og barnehagens bemanning. Tilstedeværende og god ledelse, samt hvilke roller de ansatte har og hvordan de bruker tiden sin, er også avgjørende.

Gode barnehager er særlig viktig for sårbare barn. Barnehagene må sikres nødvendig finansiering og riktig kompetanse for å kunne møte behovene til alle barn.

(Vårt parti) vil:

- At alle kommunale og private barnehager skal ha minst 50 prosent pedagogdekning. Dette forutsetter samtidig finansiering for å innfri kravene.
- Styrke kompetansen til de ansatte gjennom allment tilgjengelige ordninger for videreutdanning.
- Øke barnehageansattes kunnskap til å se og hjelpe sårbare barn og barn som kan være utsatt for vold, overgrep og omsorgssvikt.
- Styrke handlingskompetansen hos barnehageansatte for å forebygge utenforskap og mobbing i barnehagen.
- Sikre forutsigbar finansiering for barn med behov for spesiell tilrettelegging, slik at den barnehagen foreldrene ønsker for sitt barn er i stand til å gi et godt barnehagetilbud i tråd med barnets enkeltvedtak og lovens krav.

● Gode barnehager er viktige for barna, familiene og samfunnet her og nå – og bidrar til å legge et godt grunnlag for fremtiden til det enkelte barnet.

Barn fortjener et like godt barnehagetilbud, uavhengig av hvor de bor i landet og uavhengig av hvem som eier barnehagen deres.

Økonomisk likeverdig behandling av kommunale og private barnehager har siden barnehageforliket i 2003 vært en forutsetning for at alle foreldre betaler en lik, lav pris for en barnehageplass.

Kvalitet, ikke eierskap og organisasjonsform, må være styrende for barnehagepolitikken – både nasjonalt og lokalt.

(Vårt parti) vil:

- Likebehandle alle barn og barnehager for å sikre høy kvalitet og stort mangfold i barnehagesektoren lokalt.
- Etablere samarbeidsarenaer mellom barnehagemyndigheten og barnehager i kommunen, private og kommunale, for å innfri mål om gode barnehager for alle barn.
- Styrke tilsynet med kvalitet og sikkerhet, både i kommunale og private barnehager.

Likebehandling av offentlige og private barnehager er avgjørende for å sikre alle barn et godt tilbud, og for barnehagenes evne til å utvikle enda høyere kvalitet.

3 Et mangfold å velge i

Private barnehager bidrar sterkt til det store mangfoldet i Barnehage-Norge.

I mange kommuner er det nå overkapasitet på barnehageplasser. Nedgangen i barnetall har ført til nedskalering og nedleggelser både i kommunale og private barnehager. Den har også flere steder ført til at politikere ønsker større styring over barnehagestrukturen i kommunene.

Det er imidlertid de enkelte familiene som best vet hvilket barnehagetilbud som møter deres behov. Det bør derfor være foreldrenes valg av barnehage som avgjør hvordan barnehagetilbudet lokalt skal utvikle seg.

Samordnet opptak sikrer at barna i kommunen blir behandlet på en likeverdig måte uansett hvilken barnehage foreldrene ønsker, og det bidrar i stor grad til at beslutninger tas nær dem beslutningene angår.

(Vårt parti) vil:

- At foreldrenes valg av barnehage skal være førende for barnehagestrukturen i kommunen.
- At foreldrenes ønsker og behov fortsatt skal være avgjørende ved opptak av barn i barnehagen. Samordnet opptak i regi av kommunen skal videreføres for å sikre dette.
- Legge til rette for at barnehager som er ønsket av foreldrene skal få etablere flere plasser.
- Legge til rette for at foreldrene kan velge blant et mangfold av barnehagetilbud med høy kvalitet.

Et mangfold av tilbud er viktig for at foreldrene skal kunne velge barnehagen de ønsker for sine barn.

Alle barnehager må ha
rammevilkår som muliggjør
barnehagetjenester av høy kvalitet.

En hovedutfordring for private barnehager er at forutsetningene for å innfri de nasjonale kravene til kvalitet varierer. Det er store forskjeller i tilskudd fra kommune til kommune, og det er gjort nasjonale vedtak som har gitt kutt i inntektene til private barnehager.

Én av tre private barnehager går med underskudd. Mange er svært bekymret for fremtiden.

Gode barnehager forutsetter bærekraftig økonomi og forutsetninger for langsiktig drift. For å oppnå høyere kvalitet i barnehagene, må politikerne satse på barna og prioritere barnehage, både lokalt og nasjonalt.

Dagens finansieringssystem gir kommunene store insentiver til innsparinger og få insentiver til å satse på kvalitet.

Det må gjøres endringer i reguleringen og finansieringen som styrker barnehagenes forutsetninger for kvalitetsutvikling, og belønner dem som satser på kvalitet. Likebehandling må ligge til grunn, både når det gjelder finansiering og krav til kvalitet.

(Vårt parti) vil:

- Sikre en finansiering av alle barnehager i kommunen som gir barnehagene forutsetninger for å innfri til enhver tid gjeldende krav til bemanning og kvalitet, samt ordnede lønns- og arbeidsvilkår.
- Arbeide inn mot nasjonale myndigheter for å få på plass et likeverdig, bærekraftig og forutsigbart system for finansiering og regulering. Likebehandling av kommunale og private barnehager må sikres, samtidig som kommunene kan få mulighet til å stille høyere krav enn nasjonale minimumskrav. Høyere krav forutsetter samtidig finansiering.

5

Fakta om private barnehager

- Hvert år går én av tre private barnehager med underskudd. I gjennomsnitt hadde ordinære private barnehager i 2020 et årsresultat på 1,8 prosent.
- Driftstilskuddene private barnehager får, varierer med over 100.000 kroner for en barnehageplass (0-2 år), fra én kommune til en annen.
- Hvert år sparer det offentlige milliardbeløp på å benytte private barnehager i stedet for kun kommunale.
- Private barnehager mottar tilskudd per barn og kun etter at foreldre har takket ja til en plass i en privat barnehage.
- Alle nasjonale målinger viser at foreldre til barn i private barnehager er litt mer fornøyde med barnehagen enn foreldre med barn i kommunale barnehager.
- 97 prosent av de ansatte i norske barnehager oppgir at de alt i alt er fornøyde med jobben sin.
- Mer enn 95 prosent av de ansatte i private barnehager har tariffavtale som er fremforhandlet og anbefalt av de ansattes organisasjoner. Dette sikrer likeverdige lønns- og pensjonsvilkår i private og kommunale barnehager.
- Tre av fire barnehager med registrert profil (friluftsliv, musikk, gårdsliv, idrett, livssyn etc.) er private.
- Det legemeldte sykefraværet er systematisk lavere i private enn i kommunale barnehager.
- Private barnehager innfrir i minst like høy grad som kommunale barnehager lovfestede krav om grunnbemanning og pedagogtettethet.

Les mer om barnehager og finn tall fra din kommune på barnehagemonitor.no

Fakta om PBL

PBL er Norges største interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for alle typer private barnehager, med 2.100 medlemsbarnehager i 216 kommuner. I PBLs medlemsbarnehager er det 117.000 barn og 30.000 årsverk.

Våre medlemmer representerer mangfoldet i sektoren, de er selskaper, stiftelser og foreninger. Over halvparten er enkeltstående barnehager, og vi organiserer også de store kjedene.

Siden 2014 har det vært en forutsetning for å være medlem i PBL at barnehagen har en tariffavtale som også regulerer tjenestepensjonen.

PBL skal bidra til å øke kvaliteten og verdiskapningen i medlemsbarnehagene, til beste for barn, foreldre/foresatte, ansatte, eiere og samfunnet for øvrig.